

OS 4 LEADER Základné informácie

Os 4 Leader vychádza z európskej iniciatívy LEADER (z francúzskeho Liaison Entre Actions de Développement de l'Économie Rurale – spájanie aktivít, ktoré podporujú hospodársky rozvoj vidieka).

Cieľom prístupu LEADER je podporovať obyvateľov vidieckych oblastí, aby na základe vzájomnej spolupráce na báze partnerstva prekonalí nové problémy, ktorým vidiecke oblasti čelia, aby sa zamysleli nad dlhodobým potenciálom svojich oblastí a implementovali spoločne vytvorené integrované, vysoko kvalitné a originálne stratégie trvalo udržateľného rozvoja územia.

Kľúčové znaky prístupu LEADER

- 1.) **Príprava Integrovaných stratégií rozvoja územia** (min. do roku 2015)
 - vypracovávajú sa pre presne zadefinované spoločensky súdržné územie, ktoré je charakteristické spoločnými tradíciami, miestnou identitou, spolupatričnosťou, spoločnými potrebami alebo očakávaniami.
- 2.) **Vytvorenie verejno – súkromných partnerstiev – Miestnych akčných skupín (MAS)**
 - originálny a dôležitý znak prístupu LEADER v zastúpení min. 50% zástupcov súkromného sektora vrátane občianskeho a neziskového a max. 50% zástupcov verejného sektora v právnej forme občianskeho združenia v zmysle zákona SR č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov.
- 3.) **Prístup zdola – nahor**
 - uplatňuje sa pri vypracovaní i realizácii Integrovannej stratégie. Miestni aktéri sa zúčastňujú rozhodovania o Integrovannej stratégii a jej prioritách. MAS má rozhodovaciu právomoc aj pri posudzovaní a výbere projektov (slobodne a sami rozhodujú o projektoch, ktoré chcú podporiť).
- 4.) **Inovačný prístup**
 - zavádzanie nových prístupov a inovácií vrátane stimulov daného územia nielen v technológiách, výrobe, ale aj v spôsoboch propagácie alebo zapájania vybraných skupín obyvateľov do verejného života a rozhodovania o budúcnosti regiónu (ženy, mládež, etnické a sociálne skupiny, ...).
- 5.) **Integrovaný a viacsektorový prístup**
 - projekty obsiahnuté v Integrovaných stratégiách majú byť prepojené a koordinované ako súdržný celok (napr. zvyšovanie kvality miestnych služieb so starostlivosťou o krajinu, ochranou prírodných a kultúrnych hodnôt a zavedením jednotného systému propagácie).
- 6.) **Vytváranie sietí**
 - výmena dosiahnutých výsledkov, skúseností a know-how medzi MAS, vidieckymi oblasťami, správami a organizáciami zapojenými do rozvoja vidieka v rámci SR i EU. V súčasnosti existujú - Európska sieť pre rozvoj vidieka (prevádzkuje EK), Národná sieť rozvoja vidieka (NSRV), Európske združenie LEADER pre rozvoj vidieka (ELARD) na európskej úrovni a v súčasnosti formované Združenia (siete) MAS v rámci SR.
- 7.) **Spolupráca**
 - spoločné aktivity a projekty medzi MAS (aspoň 2 členských štátov resp. tretích krajín) na národnej a medzinárodnej úrovni (napr. vzájomná propagácia, výmena služieb, spoločný marketing, riešenie problémov, spoločné iniciatívy na základe príbuznosti rozvojových zámerov).

Kritéria oprávnenosti MAS

- Stratégia musí byť realizovaná na území SR,
- MAS je zoskupením verejného a súkromného sektora na miestnej úrovni v zastúpení min. 50% zástupcov súkromného sektora vrátane občianskeho a neziskového a max. 50% zástupcov verejného sektora. (toto zloženie platí aj vo valnom zhromaždení),
- MAS má právnu subjektivitu a povinné orgány - najvyšší orgán, výkonný orgán (kancelária - manažér MAS, administratívny pracovník, účtovník + výberová komisia (min. 7, max. 13 členov) + monitorovací orgán), štatutárny orgán – predseda a kontrolný orgán,
- počet obyvateľov na území MAS musí byť vyšší ako 10 000 obyvateľov a nesmie prekročiť počet 150 000 obyvateľov,
- z podpory sú vylúčené obce s počtom obyvateľov nad 20 000 – obec môže byť súčasťou MAS, ale nemôže byť predkladateľom projektu (avšak jednotliví žiadatelia z tejto obce môžu predkladať svoje projekty),
- územie musí byť z geografického hľadiska celistvé, ohraničené katastrami všetkých zahrnutých obcí,
- územie musí mať prostredníctvom MAS (princípom zdola – nahor) vypracovanú Integrovanú stratégiu rozvoja územia s jasne formulovanými, prioritami, opatreniami a aktivitami,
- musia byť predložené všetky doklady o formovaní územia MAS spolu so súhlasom všetkých zahrnutých obcí (uznesenia zastupiteľstiev) so zaradením do územia MAS (obec nesmie byť členom 2 a viac MAS),
- členovia MAS musia pôsobiť (mať trvalé prípadne prechodné bydlisko, sídlo, alebo prevádzku) na území MAS,
- Stratégia musí zahŕňať inovačné prístupy t.j. stimulačné a novátorské prístupy k rozvoju územia.

ROZPOČET MAS		
Činnosti MAS	EUR	SKK
4.1 Implementácia Stratégie (max.)	2 086 684,00	62 863 442,18
4.2 Projekty spolupráce (max.) (max. 4 projekty x 75 757 EUR)	303 028,00	9 129 021,53
4.3 Chod MAS (max.)	417 335,00	12 572 634,21
- z toho administratíva 80%	333 868,00	10 058 107,37
- z toho zručnosti MAS 20%	83 467,00	2 514 526,84
SPOLU (max.)	2 807 047,00	84 565 097,92

Druh podpory – NFP

Spolufinancovanie konkrétnych projektov - v súlade s podmienkami opatrení osi 3 (obce 5%, podnikateľské subjekty 50%).

MAS je povinná informovať verejnosť o získaní NFP.

MAS musí zverejniť prvú Výzvu na implementáciu integrovanej stratégie do 20 pracovných dní odo dňa podpísania zmluvy s PPA.

MAS má povinnosť dodržiavať:

- podmienky pre príslušné opatrenia osi 3 PRV
- oprávnenosť konečného prijímateľa – v súlade s osou 3 PRV
- činnosti, ktoré chce podporovať musia byť koncipované v súlade s cieľmi a činnosťami definovanými v osi 3 PRV
- oprávnené a neoprávnené výdavky podľa opatrení osi 3 PRV
- min. a max. výška oprávnených výdavkov na 1 projekt – podľa osi 3 PRV a Usmernenia k osi 4 Leader
- všetky minimálne kritéria spôsobilosti definované pre príslušné opatrenia osi 3 PRV – pričom si MAS môžu stanoviť aj vlastné,
- typy podporených aktivít, druh podpory, neoprávnené projekty a ostatné podmienky definované pre príslušné opatrenia osi 3 PRV,
- a postupy štátnej pomoci pre príslušné opatrenia osi 3.